

EEN KLEINE ONBEDACHTZAAMHEID MET ERNSTIGE GEVOLGEN

door ir. H. M. K. Frings, Rijkspluimveeteeltconsulent te Beekbergen

Op onderstaande afbeelding ziet U hoe een pluimveehouder gedacht had de ruimte achter het kippenhok goed te benutten. Hij verlengde op een keurige manier het dak en kreeg achter het kippenhok een prachtige ruimte voor zijn brandhout en kleine benodigdheden. Helaas heeft deze man niet gedacht, dat de ratten hier een prachtige schuilplaats vonden. Tussen het hout was wel zoveel ruimte dat zij er ongestoord konden nestelen. Ze waren er buiten het bereik van het op ieder bedrijf wel zo onmisbaar rattenvangertje en de kat.

In de tijd dat het platteland belaagd werd door rovers, heeft een van deze aartsbandieten vlak voor zijn terechtstelling het advies gegeven, dat de mensen een hond moesten houden en als er geen hond af kon, ze dan maar een hondje moesten houden, want daar had hij altijd het meeste respect voor gehad.

Ik zou de pluimveehouders ditzelfde op het ogenblik op het hart willen binden, want zo'n rattenvangertje wijst U de eerste rat aan en door deze te vangen voorkomt U uitbreiding van dit soort en een hoop ellende.*

Terugkomende op de bergruimte achter het kippenhok wil ik er ook nog op wijzen dat men zo vaak het de ratten gemakkelijk maakt om onder het dak te komen.

Men plaatst een post tegen het hok, men spijkt gaas vast aan het hok, kortom men maakt de opstapjes. Als men de hokken zou bekleden met een strook van 20 à 25 cm asbestboard of zink en dit aan de binnen- en buitenkant, zodanig dat er nergens een opstapje aanwezig is, voorkomt men dat de dieren een schuilplaats vinden onder het dak.

* Inderdaad, doch een hondje is niet genoeg om een bedrijf afdoende vrij te houden van ratten. Dit gaat alleen met goed doorgevoerde ratweringsmaatregelen en een ordelijke bedrijfsvoering, zo nodig aangevuld met een juist uitgevoerde verdelgingsactie met cumarine. — Red. „Rat en Muis“.

Een holle tochtzolder is ook beter dan riet dat vlak onder de golfplaten of pannen gemaakt is. Uw kippen hebben een hekel aan tocht maar ratten evenzeer. In een holle ruimte vertoeven ze niet graag.

Droog strooisel

In een kippenhok hoort droog bodemstrooisel aanwezig te zijn. Tegenwoordig heeft men op heel veel bedrijven dik strooisel. Het gebruik van een dikstrooisellaag heeft vooral in de winter belangrijke voordelen, want in deze dikstrooisellaag kunnen bacteriën, als er voldoende zuurstof, organisch en anorganisch materiaal en vocht aanwezig zijn, leven.

Ze leven van deze grondstoffen en produceren ammoniak als afval maar bovendien warmte. Door deze warmte verdamt er vrij veel vocht zodat het strooisel gemakkelijk in een goede conditie blijft.

Maar nu gaat het om de ondergrond.

Veel pluimveehouders hebben slechte ervaringen met een betonnen vloer. Deze betonnen vloer rustte vaak zo maar op zwarte grond zodat er capulaire opstijging mogelijk was.

In andere gevallen was hij aangesmeerd met een ijzeren spaan, waardoor zeer gemakkelijk condenswater op deze vloer kwam. Het gevolg was een natte bodem en nat strooisel. Bovendien kost de betonnen vloer geld en denken veel mensen het zonder vloer te kunnen stellen.

Ze rekenen helaas niet op de ratten want als er geen vloer is, kruipen de ratten vaak in de grond, meestal onder de mestbak, omdat ze dan buiten het bereik van het beroemde hondje zijn en nestelen dus ook betrekkelijk veilig. Uit het oogpunt van rattenbestrijding is een vaste vloer zeer gewenst.

Met een vloer alleen evenwel is men er ook nog niet, want van buiten het hok af proberen de ratten zo vaak onder deze vloer te komen. Ze graven dan net langs de fundering naar beneden tot ze er onder door kunnen en dan zijn ze helemaal veilig. Ook hier is de mens weer slim geweest en ontdekte men dat als men aan de voet van de fundering een horizontaal vlak van ca. 20 cm breedte aanbrengt dat van het hok afsteekt, de ratten niet het idee hebben dat ze er omheen kunnen en zo kan men op zeer eenvoudige wijze voorkomen dat de ratten onder de vloer komen.

Aangezien de ratten vooral in het kuikenopfokhok geweldige schade aan kunnen richten en dit ook direkt merkbare schade is, aangezien de boer net ieder kuiken met f 1.25 betaald heeft en soms meer, voelt hij direkt deze schade. De bedrijfsschade door te geringe bezetting volgt later. Daarom is hij eerder geneigd om in het hok waarin hij de kuikens opfokt zijn maatregelen te nemen. Daarbij speelt de gedachte, dat hij een hok met een vaste vloer beter ontsmetten kan, ook nog een rol.

Diefstal van eieren

Het is bekend dat ratten gaarne eieren lusten. De schade die hierdoor veroorzaakt wordt is voor een groot deel te wijten aan verregaande slordigheid van de boer, want een boer die er prijs op stelt een prima ei aan de markt te brengen, zal zijn eieren meermalen daags uithalen. Hierdoor wordt voorkomen dat een ei langer dan strikt noodzakelijk is in het legnest ligt. De kans dat de ratten het er voor hem uithalen, is dan zeer gering.

Degene die dit niet in de gaten heeft, verdient niet dat hij pluimveehouder genoemd wordt.